

[Lysholt Hansen.]

der er tænkt på tjenestegrenschefer og andre, der står til ansvar umiddelbart overfor udvalget.

Lad mig nævne et par eksempler. Vil der været noget i vejen for, at f. eks. en maskinassistent på et elektricitetsværk, der jo står til ansvar umiddelbart overfor elektricitetsværksbestyreren, kan være medlem af det tekniske udvalg i den pågældende kommune? Jeg mener det ikke.

Et andet eksempel. Et byrådsmedlem, der i det civile liv er socialundersøger — og altså har socialinspektøren som sin overordnede — må ligeledes efter min opfattelse kunne være medlem af det sociale udvalg i sin by.

Et betydeligt antal lærere rundt omkring i landet sidder som medlemmer af kommunalbestyrelserne. Hvis de sidder som øverste tjenestemænd indenfor kommunernes skolevæsen — og altså arbejder under ansvar umiddelbart overfor skoleudvalget — vil de vel rammes af bestemmelserne i cirkulæret. Derimod vil jeg mene, at lærere er berettigede til at sidde som medlemmer af såvel skoleudvalg som skolekommission, hvis de virker som almindelige lærere i kommunens skole, såfremt der ikke i kommunens vedtægt er truffet anden bestemmelse. Iøvrigt er det vel et spørgsmål, om lærere i det hele taget er undergivet cirkulærets bestemmelser, da lærerne vel er at ligestille med statstjenestemænd.

Jeg har stillet mit spørgsmål, for at man ude i kommunerne kan få fuld klarhed over, hvordan bestemmelserne i det omtalte cirkulære skal forstås.

Indenrigsministeren (Carl Petersen): Jeg kan ganske tiltræde den fortolkning, det ærede medlem har givet af cirkulæret af 23. januar 1956 og de dertil svarende bestemmelser i normaltjenestemandsvedtægterne for amts- og købstadkommuner.

Når det i cirkulæret siges, at en kommunalt ansat ikke kan sidde i et kommunalbestyrelsesudvalg el. lign., som han selv er direkte undergivet i tjenstlig henseende, således at han arbejder under ansvar umiddelbart overfor udvalget, er der hermed sigtet til det, man i de større kommuner vil kalde tjenestegrenschefer; i de mindre kommuner må man lægge vægten på, om

han arbejder under ansvar direkte og umiddelbart overfor udvalget.

Jeg kan om baggrunden for cirkulærets udsendelse sige, at man her i landet — i modsætning til hvad tilfældet er i en række andre lande — ikke har haft udtrykkelige lovregler om begrænsninger i kommunale tjenestemænds adgang til at lade sig indvælge i kommunalbestyrelser og kommunale udvalg; men det har i praksis været antaget, at der gjaldt visse begrænsninger udfra det synspunkt, at en kommunalt ansat ikke ved at sidde i et udvalg el. lign. kunne blive sin egen umiddelbare overordnede. Den begrænsning har hidtil bl. a. fundet udtryk i normaltjenestemandsvedtægterne for købstad- og amtskommuner. Men det har altid været antaget, at en tilsvarende regel fandt anvendelse også i kommuner, der ikke havde nogen vedtægtsbestemmelser.

For at opnå større klarhed på dette punkt har indenrigsministeriet efter forhandling med de kommunale organisationer udsendt cirkulæret af 23. januar 1956.

Hvad angår de eksempler, der er nævnt af det ærede medlem, kan jeg ganske tiltræde, at maskinassistenten på el-værket, der arbejder under el-værksbestyreren, godt kan sidde i teknisk udvalg, og at socialundersøgeren — men ikke socialinspektøren — kan sidde i det sociale udvalg. Som andre eksempler kan jeg nævne, at stads- eller kommuneingeniøren ikke kan sidde i vejudvalget, medens der intet er til hinder for, at en vejmand eller vejformand, der har en kommuneingeniør som overordnet, kan sidde i vejudvalget. Hvor vejformanden, f. eks. i mindre kommuner, arbejder under ansvar direkte og umiddelbart overfor vejudvalget, kan han derimod ikke være medlem af dette. En skatteinspektør kan ikke sidde i kasse- og regnskabsudvalget, som specielt fører tilsyn med skatteinspektørens virksomhed; derimod kan en assistent eller fuldmægtig på skattekontoret godt sidde i et sådant udvalg.

Med hensyn til folkeskolens lærere kan jeg sige, at de er ikke omfattet af cirkulæret. Der var tidligere i kommunallovgivningen et udtrykkeligt forbud imod, at lærere var medlemmer af skolekommissionen, men denne regel blev ophævet i 1933. En lærer, også lederen af et kommunalt skolevæsen,